

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури і мистецтв
Кафедра соціокультурного менеджменту

Затверджено
на засіданні кафедри соціокультурного менеджменту
Факультету культури і мистецтв
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31.08.2021 р.)

Завідувач кафедри

доц. Белінська Л. С.

Гарант ОПП

проф. Максимчук М. В.

Силабус з навчальної дисципліни
«Регіональне краєзнавство»,
що викладається в межах ОПП «Менеджмент соціокультурної діяльності»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальності
028 Менеджмент соціокультурної діяльності

Львів 2021

**Силабус курсу «Регіональне краєзнавство»
2021-2022 навчального року**

Назва курсу	Регіональне краєзнавство
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра соціокультурного менеджменту
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 Культура і мистецтво, 028 Менеджмент соціокультурної діяльності
Викладачі курсу	Максимчук Максим Віталійович, доктор економічних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри соціокультурного менеджменту
Контактна інформація викладачів	+38 (032) 239-43-17, maksym.maksymchuk@lnu.edu.ua, http://kultart.lnu.edu.ua/employee/maksymchuk-maksym-vitaliyovych , м. Львів, вул. Валова, 18
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Можливі он-лайн консультації через Telegram. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://kultart.lnu.edu.ua/course/rehional-ne-kraieznavstvo
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб надати студентам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб оволодіти методологією регіонального краєзнавства та опанувати концептуальні основи її застосування у соціокультурній діяльності. Тому у курсі представлено як огляд концепцій краєзнавства, так і процесів та інструментів, які потрібні для практичного використання його концептуальних положень у практиці господарювання в сфері культури.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Регіональне краєзнавство» є нормативною дисципліною зі спеціальності 028 Менеджмент соціокультурної діяльності для освітньо-професійної програми «Менеджмент соціокультурної діяльності», першого (бакалаврського) рівня освіти, яка викладається у 7-му та 8-му семестрах у загальному обсязі 4 кредити – по 2 кредити у кожному семестрі (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS) для денної форми навчання; а також у 6-му, 7-му та 8-му семестрі у загальному обсязі 4 кредити – по 1 кредиту у 6-му та 7-му та 2 кредити у 8-му семестрі (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS) для заочної форми навчання.
Мета та цілі курсу	Мета вивчення нормативної дисципліни «Регіональне краєзнавство» – на основі використання найновіших здобутків сучасного краєзнавства та інших галузей знань сформувати у студентів системні знання наукових основ регіонального краєзнавства та глибоке розуміння теоретичних засад і практичних аспектів розвитку цього напрямку діяльності у сфері культури, а також оволодіння майбутніми фахівцями навичками самостійної роботи й використання методів, прийомів і технологій краєзнавства у соціокультурній діяльності.

	<p>Цілями курсу є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • набуття студентами знань з теоретичних та методологічних основ регіонального краєзнавства, опанування концептуальних положень з краєзнавчої роботи та управління об'єктами соціокультурної сфери в умовах ринку; • формування в студентів уявлень щодо сутності, функцій та особливостей регіонального краєзнавства, моделювання процесів краєзнавчої діяльності; • оволодіння студентами технологією сучасного краєзнавства і формування мотиваційних умов використання її на практиці; • набуття студентами навичок аналізу регіональних особливостей у соціально-культурній сфері та управління процесами надання культурних послуг в умовах ринку; • опанування студентами практичного досвіду використання краєзнавства на основі ознайомлення зі специфікою й здобутками краєзнавчої діяльності у різних складових соціокультурної сфери.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основи краєзнавства : підручник для студентів вищих навчальних закладів / за заг. Ред. О. П. Реєнта. Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2016. 276 с. 2. Кузьма-Качур М. І., Горват М. В. Основи краєзнавства : навчальний посібник. К. : Ліра-К, 2019. 256 с. 3. Демиденко О. Я., Іванова О. М., Кузнєцова В. І. Основи краєзнавства. К., 2001. 254 с. 4. Чеховська Я. Я., Сіренко Р. Р. Основи краєзнавчо-туристичної діяльності : навчальний посібник. Львів : ЛНУ, 2007. 172 с. 5. Тронько П. Т. Історичне краєзнавство : крок у нове тисячоліття. К. : Інститут історії України НАН України, 2000. 270 с. <p>Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Панкова Є. В. Туристичне краєзнавство : навчальний посібник. К. : Альтерпрес, 2007. 352 с. URL: https://tourlib.net/books_ukr/pankova.htm. 7. Прокопчук В. С. Шкільне краєзнавство: навчальний посібник. К. : Кондор, 2011. 338 с. 8. Бейдик О. О. Рекреаційні ресурси України : навчальний посібник. К. : Альтерпрес, 2011. 462 с. 9. Голубко В. Є., Середняк А. В., Генєга Р. Я. та ін. Історичне краєзнавство. Напрями та методи історико-краєзнавчих досліджень : курс лекцій. Львів, 2011. 304 с. 10. Костиця М. Ю. Наукові засади національного географічного краєзнавства. Краєзнавство. 2009. № 1-2. С. 39-45. 11. Кремень В. Вітчизняне краєзнавство : стратегічні орієнтири сучасної світової парадигми. Краєзнавство. 2011. № 3. С. 10-15. 12. Реєнт О. П. Соціогуманітарний вимір сучасного краєзнавства. Перечитуючи написане. К., 2005. 236 с. 13. Тронько П. Т. Національне краєзнавство незалежної України : досвід та перспективи. Краєзнавство. 2006. №1-4. С. 7-11. 14. Уривалкін О. М. Історичне краєзнавство : навчальний посібник К., 2008. 293 с. URL: http://megalib.com.ua/book/48_Istorichne_kraeznavstvo.html.

	<p>15. Серкіз Я. Історичне краєзнавство : навчальний посібник. Львів, 1995. 120 с.</p> <p>16. Баженов Л. В. Поділля в працях дослідників і краєзнавців XIX-XX ст. Кам'янець-Подільський, 1993. 480 с.</p> <p>17. Бондаренко Г. В. Історичне краєзнавство Волині. Луцьк : Вежа, 2003. Кн. 1. 238 с.; Кн. 2. 214 с.</p> <p>18. Дем'янчук Г. С., Дем'янчук А. Г. Українське краєзнавство : сторінки історії. К. : Просвіта, 2006. 296 с.</p> <p>19. Костиця М. Ю. Географічне краєзнавство України : теоретико-методологічні засади, історія, практика. Житомир, 2007. 256 с.</p> <p>20. Прищепа Б. А., Прищепа О. П. Історичне краєзнавство Волині : навчальний посібник. Рівне : ПП ДМ, 2008. 352 с.</p> <p>Інтернет-джерела:</p> <p>21. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua.</p> <p>22. Львівська національна наукова бібліотека України імені В.Стефаніка. URL: http://www.lsl.lviv.ua.</p> <p>23. Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка. URL: https://lnulibrary.lviv.ua.</p> <p>24. Репозитарій Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. URL: http://elib.nakkkim.edu.ua.</p> <p>25. Верховна Рада України. URL: http://www.rada.gov.ua.</p> <p>26. Президент України. URL: https://www.president.gov.ua.</p> <p>27. Кабінет Міністрів України. URL: http://www.kmu.gov.ua.</p> <p>28. Міністерство культури та інформаційної політики України. URL: https://mkip.gov.ua/.</p> <p>29. Державний комітет статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua.</p> <p>30. Інститут історії України НАН України. URL: http://history.org.ua/uk.</p> <p>31. ДУ "Інститут регіональних досліджень імені М.І.Долішнього НАН України". URL: http://www.ird.gov.ua.</p> <p>32. Асоціація культурних індустрій. URL: http://culture.in.ua.</p> <p>33. Національна спілка краєзнавців України. URL: http://nsku.org.ua.</p> <p>34. Науковий журнал «Краєзнавство». URL: http://nsku.org.ua/?page_id=5603.</p> <p>35. Краєзнавство. Географія. Туризм : Газета для вчителів географії. URL: https://www.facebook.com/geography.ua.</p> <p>36. Все про туризм. Туристична бібліотека. URL: https://tourlib.net.</p>
Тривалість курсу	<p>Два семестри для денної форми навчання; Три семестри для заочної форми навчання.</p>
Обсяг курсу	<p>4 кредити ЄКТС – 120 годин для денної і заочної форм навчання (по 60 годин у 7-му та 8-му семестрах для денної форми; по 30 годин у 6-му і 7-му та 60 годин у 8-му семестрі для заочної форми). З яких: 56 години аудиторних занять (32 години у 7-му та 24 години у 8-му семестрі), з них 28 годин лекцій (16 годин у 7-му та 12 години у 8-му семестрі), 28 годин практичних занять (16 годин у 7-му та 12 години у 8-му семестрі) та 64 години самостійної роботи (28 годин у 7-му та 36 години у 8-му семестрі) для денної форми навчання; 20 годин аудиторних занять (10 годин у 6-му та 10 годин у 7-му семестрі), з них 12 годин лекцій (по 6 годин у 6-му і 7-му семестрах), 8 годин практичних занять (по 4 години у 6-му і 7-му семестрах) та 100 годин самостійної роботи (20 годин у 6-му, 20 годин у 7-му та 60 годин у 8-му семестрі) для заочної форми навчання.</p>
Очікувані результати	<p>Відповідно до Освітньо-професійної програми 028 «Менеджмент</p>

навчання	<p>соціокультурної діяльності» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у результаті вивчення навчальної дисципліни «Регіональне краєзнавство» студент повинен набути компетентності:</p> <p>ЗК18. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ФК3. Здатність визначати стратегічні пріоритети та аналізувати особливості місцевих, регіональних, національних та глобальних стратегій соціокультурного розвитку.</p> <p>Програмними результатами навчання на курсі є:</p> <p>ПРН14. Оцінювати наслідки прийнятих організаційно-управлінських рішень.</p>
Ключові слова	Краєзнавство, регіональне краєзнавство, регіон, край, район, туристичний регіон, краєзнавчий регіон, районування України, Київщина, Волинь, Поділля, Галичина, Буковина, Закарпаття, Чернігівщина, Полтавщина, Слобожанщина, Донеччина, Запоріжжя, Причорномор'я, Бессарабія.
Формат курсу	Денний, заочний.
Форми навчання	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем.
Теми	<p>Тема 1. Теоретико-методологічні засади краєзнавства.</p> <p>Тема 2. Історія становлення і розвитку краєзнавства в Україні.</p> <p>Тема 3. Методологія краєзнавчих досліджень.</p> <p>Тема 4. Джерела в краєзнавчих дослідженнях та їх характеристика.</p> <p>Тема 5. Довкілля як об'єкт краєзнавчих досліджень.</p> <p>Тема 6. Дослідження історії краю в краєзнавстві.</p> <p>Тема 7. Краєзнавча діяльність установ науки, освіти та культури.</p> <p>Тема 8. Розвиток краєзнавства в музейних закладах.</p> <p>Тема 9. Краєзнавча робота в туристичних організаціях.</p> <p>Тема 10. Краї України: загальна характеристика.</p> <p>Тема 11. Київщина та Волинь, Поділля та Галичина.</p> <p>Тема 12. Буковина та Закарпаття.</p> <p>Тема 13. Чернігівщина, Полтавщина та Слобожанщина.</p> <p>Тема 14. Донеччина та Запоріжжя, Причорномор'я та Бессарабія.</p> <p>Детальніше у формі СХЕМИ КУРСУ</p>
Підсумковий контроль, форма	Для денної і заочної форм навчання: залік в кінці 7-го семестру, екзамен в кінці 8-го семестру, письмовий
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з гуманітарних дисциплін (зокрема, географії, історії та економіки), достатніх для сприйняття категоріального апарату краєзнавства, розуміння

	регіональних особливостей функціонування національної економіки та культури.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Під час викладання курсу «Регіональне краєзнавство» будуть використовуватися такі навчальні методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пояснювально-ілюстративний та метод проблемного викладання (лекції, презентації); - метод колаборативного та проектно-орієнтованого навчання; (групові проекти та спільні розробки, участь студентів у навчальних спільнотах, формування простору прояву пізнавальних ініціатив та інтересів студентів і створення індивідуальної освітньої траєкторії); - репродуктивний метод (практичні заняття, навчальна діяльність студентів в аналогічних до представленого зразка ситуаціях); - частково-пошуковий, або евристичний метод (практичні завдання, розв'язання пізнавальних завдань на основі евристичних програм і вказівок); - дослідницький метод (студенти самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження та виконують інші пошукові дії). <p>Таким чином, використовуються навчальні техніки для активізації процесу навчання з одного боку у вигляді проблемних лекцій, спрямованих на розвиток логічного мислення студентів, з іншого боку використовуються практичні заняття, що передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу теми заняття, а також проведення дискусій, які розвивають мислення і формують переконання, що дає можливість застосувати теоретичні знання під час практичного розв'язування проблемних ситуацій.</p>
Необхідне обладнання	Вивчення курсу базується на використанні загально вживаних програм і операційних систем.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні: 30% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 30; • модулі: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20; • залік, екзамен: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів</p>

	<p>письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену</p>	<p>Орієнтовний перелік описових питань для проведення екзамену:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Понятійний апарат краєзнавства: «край», «краєзнавство», «локальна історія», «регіон», «мікроісторія». 2. Предмет та об'єкт краєзнавства. 3. Методологічні засади регіонального краєзнавства. 4. Принципи історизму та науковості у краєзнавстві. 5. Міждисциплінарний та хорологічний підходи у краєзнавстві. 6. Застосування загальнонаукових, спеціально-наукових та традиційних методів у краєзнавстві (літературного, статистичного, візуального, картографічного, анкетного, польових досліджень, описового). 7. Логічна схема пізнання у краєзнавстві. 8. Специфіка і особливості краєзнавчих досліджень: конкретизація, деталізація, локальність. 9. Місце краєзнавства як комплексної галузі в системі наукових знань. 10. Розмежування предметного поля краєзнавства і українознавства, регіоналістики. 11. Структура краєзнавства: галузі науки та їх характеристика (історичне, етнографічне, географічне, економічне, культурно-мистецьке, церковне, археологічне, екологічне, туристичне та ін.). 12. Наукова і громадська форми краєзнавства. 13. Функції регіонального краєзнавства: пізнавальна, дослідницька, інформативна, комунікативна, інтегрована, виховна та інші. 14. Періодизація розвитку краєзнавства в Україні. 15. Витоки краєзнавчих досліджень на українських землях за часів Київської Русі. Історія краю в літописах та інших творах. 16. Поширення знань про край в XVI-XVIII ст. у Густинському, Козацьких літописах та картографічних матеріалах. 17. Початок наукових краєзнавчих досліджень у 2-й пол. XVIII ст. 18. Організаційне оформлення краєзнавчого руху, формування його теоретичних та методологічних засад у XIX ст. 19. Роль наукових інституцій у становленні краєзнавчої науки: комісії, архіви, університети, товариства.

20. Вклад українських вчених у розвиток локальної історії (І. Франко, В. Антонович, М. Грушевський, Ю. Сіцинський, Д. Багалій, Д. Яворницький, М. Щербаківський та ін.).
21. Поглиблення краєзнавчого руху наприкінці XIX - поч. XX ст.: археологічні з'їзди, губернські статистичні комітети, губернські вчені архівні комісії.
22. Основні наукові школи краєзнавства: київська, харківська, львівська, одеська, дніпровська. Їх діяльність та локальна специфіка.
23. Репресоване краєзнавство: причини ліквідації краєзнавчих організацій та установ в 1930-х роках.
24. Післявоєнний період відродження краєзнавства (1950-1980-ті роки).
25. Краєзнавство в умовах незалежної України з 1991 р. до 20-х рр. XXI ст.
26. Внесок академіка НАН України П. Т.Тронька у відродження і розвиток краєзнавства.
27. Національна спілка краєзнавців України: структура та напрями діяльності, відновлення журналу «Краєзнавство».
28. Перспективи розвитку краєзнавства в Україні.
29. Визначення джерела і його місце у регіональному краєзнавстві.
30. Джерелознавство у краєзнавстві: історичне, археологічне, мистецтвознавче, музеєзнавче, бібліотекознавче, архівознавче, природознавче, що охоплює різні за змістом джерела вивчення краю.
31. Закономірності та особливості, класифікації краєзнавчих джерел (писемні, речові, усна народна творчість).
32. Писемні джерела з історії краю.
33. Літописи як найдавніші джерела.
34. Архівні документи. Періодична преса.
35. Рукописні і друковані книги.
36. Археологічні джерела та їх роль і місце в історико-краєзнавчому вивченні краю.
37. Археологічна карта краю.
38. Класифікація археологічних матеріалів.
39. Сучасні методи опрацювання та вивчення археологічних матеріалів.
40. Етнографічні матеріали в регіональному краєзнавстві.
41. Етнографія описова і теоретична (етнологія) та її зв'язок з регіональним краєзнавством.
42. Лінгвістичні джерела. Ономастика і топоніміка в регіональному краєзнавстві.
43. Імена й назви як краєзнавче джерело.
44. Усна народна творчість. Основні джерела з фольклору краю.
45. Міфологія як історичне джерело регіонального краєзнавства.
46. Билини, думи, історичні пісні, прислів'я і приказки, перекази і легенди у краєзнавстві.
47. Краєзнавча бібліографія: каталоги, картотеки, покажчики, списки літератури тощо.
48. Методика роботи з краєзнавчими джерелами.
49. Краєзнавче районування України, краї та їх межі.

	<p>50. Краєзнавча характеристика Київщини. 51. Краєзнавча характеристика Волині. 52. Краєзнавча характеристика Поділля. 53. Краєзнавча характеристика Галичини. 54. Краєзнавча характеристика Буковини. 55. Краєзнавча характеристика Закарпаття. 56. Краєзнавча характеристика Чернігівщини. 57. Краєзнавча характеристика Полтавщини. 58. Краєзнавча характеристика Слобожанщини. 59. Краєзнавча характеристика Донеччини. 60. Краєзнавча характеристика Запоріжжя. 61. Краєзнавча характеристика Причорномор'я. 62. Краєзнавча характеристика Бессарабії.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу «Регіональне краєзнавство»

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
VII семестр					
1/2 год.	Тема 1. Теоретико-методологічні засади краєзнавства 1.1. Краєзнавство як наука. 1.2. Об'єкт і предмет краєзнавства. Поняття «край». 1.3. Методологічні засади краєзнавства. 1.4. Структура краєзнавства: основні складові та галузеві напрями. 1.5. Організаційні форми краєзнавства. 1.6. Функції краєзнавства 1.7. Зв'язок краєзнавства з іншими науками та дисциплінами.	лекція		<p><u>Питання на практичне заняття:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальне поняття краєзнавства та його характерні риси. 2. Основні завдання краєзнавства як системи діяльності. 3. Місце та роль краєзнавства в соціокультурній сфері. <p><u>Завдання для самостійної роботи:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомитися з силабусом курсу. 2. Опрацювати методичні рекомендації до практичних занять і самостійної роботи з курсу «Регіональне краєзнавство». 3. Міждисциплінарний характер краєзнавства. (4 год.). 	
2/2 год.	Тема 1. Теоретико-методологічні засади краєзнавства	практ. заняття	<p>Основи краєзнавства : підручних для студентів вищих навчальних закладів / за заг. ред. О. П. Реєнта. Х. : ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2016. 276 с.</p> <p>Кузьма-Качур М. І., Горват М. В. Основи краєзнавства : навчальних посібник. К. : Ліра-К, 2019. 256 с.</p> <p>Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua.</p> <p>Львівська національна наукова бібліотека України імені В.Стефаника. URL: http://www.lsl.lviv.ua.</p> <p>Наукова бібліотека ЛНУ імені</p>		

			Івана Франка. URL: https://lnulibrary.lviv.ua .	
3/2 год.	Тема 2. Історія становлення і розвитку краєзнавства в Україні 2.1. Періодизація розвитку краєзнавства в Україні. Перший етап. 2.2. Другий етап зародження наукового краєзнавства. 2.3. Третій етап розвитку українського краєзнавства. 2.4. Четвертий етап. Краєзнавство в добу Української революції 1917-1921 рр. 2.5. Краєзнавчий рух в Україні у 20-х - середині 50-х рр. ХХ ст. 2.6. Відродження краєзнавства в Україні та підготовка багатотомного видання «Історія міст і сіл Української РСР». 2.7. Краєзнавство доби незалежності України.	лекція		<u>Питання на практичне заняття:</u> 1. Періодизація формування та розвитку краєзнавства в Україні. 2. Перший етап розвитку краєзнавства. 3. Другий етап розвитку краєзнавства. 4. Третій і четвертий етап розвитку краєзнавства. 5. Краєзнавство незалежної України. <u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Розвиток краєзнавства в УРСР у другій половині ХХ ст. 2. Наукові школи сучасного українського краєзнавства. 3. Наукові центри (науково-дослідні установи, заклади вищої освіти (ЗВО), факультети, кафедри), що займаються проблематикою краєзнавства в Україні. (3 год.).
4/2 год.	Тема 2. Історія становлення і розвитку краєзнавства в Україні	практ. заняття	Основи краєзнавства : підручник для студентів вищих навчальних закладів / за заг. ред. О. П. Реєнта. Х. : ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2016. 276 с. Кузьма-Качур М. І., Горват М. В. Основи краєзнавства : навчальних посібник. К. : Ліра-К, 2019. 256 с. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua . Львівська національна наукова бібліотека України імені В.Стефаника. URL: http://www.lsl.lviv.ua . Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка. URL: https://lnulibrary.lviv.ua .	
5/2 год.	Тема 3. Методологія краєзнавчих досліджень 3.1.Методи дослідження краєзнавства 3.2.Джерела краєзнавства	лекція		<u>Питання на практичне заняття:</u> 1. Методи дослідження краєзнавства та їх

	3.3.Форми краєзнавства 3.4.Види краєзнавчого руху			<p>класифікація. 2. Джерельна база краєзнавчих досліджень. 3. Форми розвитку краєзнавства. 4. Види краєзнавчого руху в Україні.</p> <p><u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Методологічний базис краєзнавчих досліджень. 2. Сучасні наукові підходи у краєзнавстві. 3. Парадигма сучасного регіонального краєзнавства. (3 год.).</p>	
6/2 год.	Тема 3. Методологія краєзнавчих досліджень	практ. заняття	<p>Основи краєзнавства : підручник для студентів вищих навчальних закладів / за заг. ред. О. П. Реєнта. Х. : ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2016. 276 с. Кузьма-Качур М. І., Горват М. В. Основи краєзнавства : навчальних посібник. К. : Ліра-К, 2019. 256 с.</p> <p>Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua. Львівська національна наукова бібліотека України імені В.Стефаника. URL: http://www.lsl.lviv.ua. Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка. URL: https://lnulibrary.lviv.ua.</p>		
7/2 год.	Тема 4. Джерела в краєзнавчих дослідженнях та їх характеристика 4.1. Особливість краєзнавчих джерел 4.2. Групування, типологія і систематизація джерел 4.3. Писемні джерела 4.4. Речові джерела та матеріальна культура 4.5. Мовні джерела	лекція		<p><u>Питання на практичне заняття:</u> 1. Роль джерел у краєзнавчих дослідженнях. 2. Особливості краєзнавчих джерел. 3. Писемні джерела краєзнавства. 4. Речові джерела краєзнавства. 5. Мовні джерела краєзнавства.</p> <p><u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Методи типологізації краєзнавчих джерел. 2. Роль інформаційних технологій в опрацюванні</p>	

				краєзнавчих джерел. 3. Наукові основи роботи з краєзнавчими джерелами. 4. Проблема класифікації краєзнавчих джерел. (4 год.).	
8/2 год.	Тема 4. Джерела в краєзнавчих дослідженнях та їх характеристика	практ. заняття	Основи краєзнавства : підручник для студентів вищих навчальних закладів / за заг. ред. О. П. Реєнта. Х. : ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2016. 276 с. Кузьма-Качур М. І., Горват М. В. Основи краєзнавства : навчальних посібник. К. : Ліра-К, 2019. 256 с. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua . Львівська національна наукова бібліотека України імені В.Стефаника. URL: http://www.lsl.lviv.ua . Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка. URL: https://lnulibrary.lviv.ua .		
9/2 год.	Тема 5. Довкілля як об'єкт краєзнавчих досліджень 5.1. Природниче краєзнавство: основні напрями дослідження 5.2. Природно-заповідний фонд України 5.3. Охорона природного середовища та екологічна історія	лекція		<u>Питання на практичне заняття:</u> 1. Основні напрями дослідження природничого краєзнавства. 2. Роль у краєзнавства природно-заповідного фонду. 3. Проблеми охорони природного середовища. 4. Екологічна історія. <u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Екологізація краєзнавства. 2. Наукові засади дослідження природного середовища. 3. Правові засади охорони довкілля. (3 год.).	
10/2 год.	Тема 5. Довкілля як об'єкт краєзнавчих досліджень	практ. заняття	Основи краєзнавства : підручник для студентів вищих навчальних закладів / за заг. ред. О. П. Реєнта. Х. : ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2016. 276 с. Кузьма-Качур М. І., Горват		

			<p>М. В. Основи краєзнавства : навчальних посібник. К. : Ліра-К, 2019. 256 с.</p> <p>Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua.</p> <p>Львівська національна наукова бібліотека України імені В.Стефаника. URL: http://www.lsl.lviv.ua.</p> <p>Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка. URL: https://lnulibrary.lviv.ua.</p>		
11/2 год.	<p>Тема 6. Дослідження історії краю в краєзнавстві</p> <p>6.1.Напрями досліджень історії краю крізь призму часу</p> <p>6.2.Джерела з історії краю</p> <p>6.3.Комплексне дослідження населеного пункту</p> <p>6.4.Соціальна історія краю</p> <p>6.5.Видатні постаті у краєзнавчих дослідженнях</p> <p>6.6.Пам'ятки історії та культури краю: принципи та підходи дослідження</p>	лекція		<p><u>Питання на практичне заняття:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історичне краєзнавство. 2. Джерела історії краю. 3. Дослідження населених пунктів. 4. Видатні постаті у краєзнавчих дослідженнях. 5. Дослідження пам'яток історії та культури краю. <p><u>Завдання для самостійної роботи:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та методологія історичного краєзнавства. 2. Проблеми охорони пам'яток історії та культури в Україні. 3. Розвиток історичного краєзнавства (локальної історії) за кордоном. 4. Наукові школи історичного краєзнавства. (4 год.). 	
12/2 год.	Тема 6. Дослідження історії краю в краєзнавстві	практ. заняття	<p>Основи краєзнавства : підручних для студентів вищих навчальних закладів / за заг. ред. О. П. Реєнта. Х. : ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2016. 276 с.</p> <p>Кузьма-Качур М. І., Горват М. В. Основи краєзнавства : навчальних посібник. К. : Ліра-К, 2019. 256 с.</p> <p>Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua.</p>		

			Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника. URL: http://www.lsl.lviv.ua . Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка. URL: https://lnulibrary.lviv.ua .	
13/2 год.	Тема 7. Краєзнавча діяльність установ науки, освіти та культури 7.1. Краєзнавчі дослідження в науково-дослідних установах 7.2. Краєзнавство у навчальних закладах 7.3. Краєзнавча діяльність бібліотек 7.4. Архіви у краєзнавчих дослідженнях	лекція		<u>Питання на практичне заняття:</u> 1. Роль науково-дослідних установ у краєзнавчій роботі. 2. Навчальні заклади і краєзнавство. 3. Краєзнавча діяльність бібліотек. 4. Роль архівів у краєзнавчих дослідженнях. <u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Краєзнавчі інституції. 2. Наукові школи краєзнавчих досліджень в Україні. 3. Проблеми та перспективи розвитку краєзнавства у навчальних закладах. 4. Культурні організації та краєзнавство. (4 год.).
14/2 год.	Тема 7. Краєзнавча діяльність установ науки, освіти та культури	практ. заняття	Основи краєзнавства : підручник для студентів вищих навчальних закладів / за заг. ред. О. П. Реєнта. Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2016. 276 с. Кузьма-Качур М. І., Горват М. В. Основи краєзнавства : навчальних посібник. К. : Ліра-К, 2019. 256 с. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua . Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника. URL: http://www.lsl.lviv.ua . Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка. URL: https://lnulibrary.lviv.ua .	
15/2 год.	Тема 8. Розвиток краєзнавства в музейних закладах 8.1. Краєзнавчі музеї у системі українського краєзнавства 8.2. Музеєлогія як наука	лекція		<u>Питання на практичне заняття:</u> 1. Краєзнавчий музей та його місце у краєзнавчій діяльності.

	8.3.Типологія класифікації українських музеїв 8.4.Краєзнавчі музеї: сторінки історії 8.5.Громадські музеї 8.6.Краєзнавчий потенціал музеїв під відкритим небом та екомuzeїв			2. Класифікація українських музеїв. 3. Громадські музеї. 4. Екомuzeї та музеї під відкритим небом. <u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Зміст та сутність рекламної діяльності музейних закладів. 2. Історія розвитку краєзнавчих музеїв в Україні. 3. Сучасні трансформації функцій музеїв. (3 год.).	
16/2 год.	Тема 8. Розвиток краєзнавства в музейних закладах	практ. заняття	Основи краєзнавства : підручних для студентів вищих навчальних закладів / за заг. ред. О. П. Реєнта. Х. : ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2016. 276 с. Кузьма-Качур М. І., Горват М. В. Основи краєзнавства : навчальних посібник. К. : Ліра-К, 2019. 256 с. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua . Львівська національна наукова бібліотека України імені В.Стефаника. URL: http://www.lsl.lviv.ua . Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка. URL: https://lnulibrary.lviv.ua .		
VIII семестр					
1/2 год.	Тема 9. Краєзнавча робота в туристичних організаціях 9.1.Краєзнавство і туризм. 9.2.Туристичне краєзнавство 9.3.Туристичні ресурси та їх комплексна оцінка	лекція		<u>Питання на практичне заняття:</u> 1. Розвиток краєзнавства та туризму. 2. Поняття туристичного краєзнавства. 3. Поняття туристичних ресурсів. 4. Комплексна оцінка туристичних ресурсів. <u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Туристичні ресурси та туристичний потенціал територій. 2. Теоретико-методологічні засади дослідження туризму.	

				3. Туристичне районування території України. 4. Вплив процесів децентралізації на розвиток туризму. 5. Проблеми розвитку внутрішнього туризму в Україні. (6 год.).
2/2 год.	Тема 9. Краєзнавча робота в туристичних організаціях	практ. заняття	Основи краєзнавства : підручник для студентів вищих навчальних закладів / за заг. ред. О. П. Реєнта. Х. : ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2016. 276 с. Кузьма-Качур М. І., Горват М. В. Основи краєзнавства : навчальних посібник. К. : Ліра-К, 2019. 256 с. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua . Львівська національна наукова бібліотека України імені В.Стефаника. URL: http://www.lsl.lviv.ua . Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка. URL: https://lnulibrary.lviv.ua .	
3/2 год.	Тема 10. Краї України: загальна характеристика 10.1.3 історії районування України. 10.2.Туристичне районування території України 10.3.Туристичні регіони 10.4.Краєзнавче районування	лекція		<u>Питання на практичне заняття:</u> 1. Історія районування території України. 2. Туристичне районування України 3. Туристичні регіони. 4. Краєзнавче районування. <u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Особливості сучасного районування та регіоналізації України. 2. Основні наукові школи районування та регіоналізації України. 3. Теоретико-методологічні засади районування. 4. Теоретико-методологічні засади регіоналізації. 5. Проблеми та безпеки регіоналізації території держави. (6 год.).
4/2	Тема 10. Краї України: загальна	практ.	Основи краєзнавства :	

год.	характеристика	заняття	<p>підручних для студентів вищих навчальних закладів / за заг. ред. О. П. Реєнта. Х. : ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2016. 276 с.</p> <p>Кузьма-Качур М. І., Горват М. В. Основи краєзнавства : навчальних посібник. К. : Ліра-К, 2019. 256 с.</p> <p>Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua.</p> <p>Львівська національна наукова бібліотека України імені В.Стефаника. URL: http://www.lsl.lviv.ua.</p> <p>Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка. URL: https://lnulibrary.lviv.ua.</p>		
5/2 год.	<p>Тема 11. Київщина та Волинь, Поділля та Галичина</p> <p>11.1.Київщина</p> <p>11.2.Волинь</p> <p>11.3.Поділля</p> <p>11.4.Галичина</p>	лекція		<p><u>Питання на практичне заняття:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Краєзнавча характеристика Київщини. 2. Краєзнавча характеристика Волині. 3. Краєзнавча характеристика Поділля. 4. Краєзнавча характеристика Галичини. <p><u>Завдання для самостійної роботи:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія Київщини, Волині, Поділля та Галичини. 2. Регіональний аналіз культурно-економічного розвитку Київщини. 3. Регіональний аналіз культурно-економічного розвитку Волині. 4. Регіональний аналіз культурно-економічного розвитку Поділля. 5. Регіональний аналіз культурно-економічного розвитку Галичини. (6 год.). 	
6/2 год.	Тема 11. Київщина та Волинь, Поділля та Галичина	практ. заняття	Основи краєзнавства : підручних для студентів вищих навчальних закладів / за заг. ред. О. П. Реєнта. Х. : ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2016. 276 с.		

			<p>Кузьма-Качур М. І., Горват М. В. Основи краєзнавства : навчальних посібник. К. : Ліра-К, 2019. 256 с.</p> <p>Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua.</p> <p>Львівська національна наукова бібліотека України імені В.Стефаника. URL: http://www.lsl.lviv.ua.</p> <p>Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка. URL: https://lnulibrary.lviv.ua.</p>		
7/2 год.	Тема 12. Буковина та Закарпаття 12.1.Буковина 12.2.Закарпаття	лекція		<p><u>Питання на практичне заняття:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Краєзнавча характеристика Буковини. 2. Краєзнавча характеристика Закарпаття. <p><u>Завдання для самостійної роботи:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія Буковини та Закарпаття. 2. Регіональний аналіз культурно-економічного розвитку Буковини. 3. Регіональний аналіз культурно-економічного розвитку Закарпаття. (6 год.). 	
8/2 год.	Тема 12. Буковина та Закарпаття	практ. заняття	<p>Основи краєзнавства : підручник для студентів вищих навчальних закладів / за заг. ред. О. П. Реєнта. Х. : ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2016. 276 с.</p> <p>Кузьма-Качур М. І., Горват М. В. Основи краєзнавства : навчальних посібник. К. : Ліра-К, 2019. 256 с.</p> <p>Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua.</p> <p>Львівська національна наукова бібліотека України імені В.Стефаника. URL: http://www.lsl.lviv.ua.</p> <p>Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка. URL: https://lnulibrary.lviv.ua.</p>		
9/2 год.	Тема 13. Чернігівщина, Полтавщина та Слобожанщина 13.1.Чернігівщина	лекція		<p><u>Питання на практичне заняття:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Краєзнавча 	

	13.2.Полтавщина 13.3.Слобожанщина			характеристика Чернігівщини. 2. Краєзнавча характеристика Полтавщини. 3. Краєзнавча характеристика Слобожанщини. <u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Історія Чернігівщини, Полтавщини та Слобожанщини. 2. Регіональний аналіз культурно-економічного розвитку Чернігівщини. 3. Регіональний аналіз культурно-економічного розвитку Полтавщини. 4. Регіональний аналіз культурно-економічного розвитку Слобожанщини. (6 год.).	
10/2 год.	Тема 13. Чернігівщина, Полтавщина та Слобожанщина	практ. заняття	Основи краєзнавства : підручник для студентів вищих навчальних закладів / за заг. ред. О. П. Реєнта. Х. : ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2016. 276 с. Кузьма-Качур М. І., Горват М. В. Основи краєзнавства : навчальних посібник. К. : Ліра-К, 2019. 256 с. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua . Львівська національна наукова бібліотека України імені В.Стефаника. URL: http://www.lsl.lviv.ua . Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка. URL: https://lnulibrary.lviv.ua .		
11/2 год.	Тема 14. Донеччина та Запоріжжя, Причорномор'я та Бессарабія 14.1.Донеччина 14.2.Запорожжя 14.3.Причорномор'я 14.4.Бессарабія	лекція		<u>Питання на практичне заняття:</u> 1. Краєзнавча характеристика Донеччини. 2. Краєзнавча характеристика Запоріжжя. 3. Краєзнавча характеристика Причорномор'я.	

				<p>4. Краєзнавча характеристика Бессарабії.</p> <p><u>Завдання для самостійної роботи:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія Причорноморського краю, Донеччини, Запоріжжя та Бессарабії. 2. Регіональний аналіз культурно-економічного розвитку Донеччини. 3. Регіональний аналіз культурно-економічного розвитку Причорномор'я. 4. Регіональний аналіз культурно-економічного розвитку Запоріжжя. 5. Регіональний аналіз культурно-економічного розвитку Бессарабії. (6 год.).
12/2 год.	Тема 14. Донеччина та Запоріжжя, Причорномор'я та Бессарабія	практ. заняття	<p>Основи краєзнавства : підручник для студентів вищих навчальних закладів / за заг. ред. О. П. Реєнта. Х. : ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2016. 276 с.</p> <p>Кузьма-Качур М. І., Горват М. В. Основи краєзнавства : навчальних посібник. К. : Ліра-К, 2019. 256 с.</p> <p>Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua.</p> <p>Львівська національна наукова бібліотека України імені В.Стефаника. URL: http://www.lsl.lviv.ua.</p> <p>Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка. URL: https://lnulibrary.lviv.ua.</p>	